

Styrelsen	2021-12-17
Handling nr	11.2
Handläggare	Daniel Andersson
Daterad	2021-11-26
Reviderad	

Till
Styrelsen för Västtrafik AB

Handlingsplan 2030 för Trollhättan och Vänersborg

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med anledning av nedanstående föreslås styrelsen besluta

att godkänna Handlingsplan 2030 för stadstrafiken i Trollhättan och Vänersborg som gemensamt styrdokument för stadstrafikens utveckling.

Skövde dag som ovan

Lars Backström

Camilla Holtet

EKONOMISK ANALYS

Det finns idag ingen separat budget kopplad till genomförandet av aktiviteterna i handlingsplanen vilket innebär att gemensamma överenskommelser i denna plan behöver förankras internt i linjen hos respektive part. Det ska också tilläggas att de nu identifierade insatserna i denna plan kan komma att förändras i takt med att ny kunskap tillkommer. Ambitionen är att utveckla kollektivtrafiken med befintliga resurser så långt som möjligt, men enbart det kommer sannolikt inte räcka utan utökade resurser kan komma att krävas i takt med att Trollhättan och Vänersborg växer.

BAKGRUND

Västra Götalandsregionen, Trollhättans stad, Vänersborgs kommun och Västtrafik har arbetat fram och tagit beslut om en kollektivtrafikplan för stadstrafiken i båda kommunerna, Kollektivtrafikplan för Trollhättan och Vänersborg. I planen finns ett antal mål uppsatta för kollektivtrafiken, vilka ska vara uppnådda till år 2030.

Resenärerna som reser i kollektivtrafiken i Trollhättan och Vänersborg idag är överlag nöjda, men för att öka resandet ytterligare och attrahera nya resenärer behöver busstrafiken göras enklare, snabbare och tydligare. Förbättringar som önskas på kort sikt är bland annat ökat utbud, kvällar och helger, fler turer på landsbygden, fler pendelparkeringar och bättre trafik mellan kommunerna.

För att ta sig an de utmaningar som identifierats i kollektivtrafikplanen har de inblandade parterna, på uppdrag av Stadstrafikforum, kommit överens om att tillsammans ta fram en handlingsplan.

En gemensam handlingsplan för parterna skapar bättre förutsättningar för att samhällsutvecklingen och kollektivtrafiken sker samordnat och strukturerat, genom tidig samverkan. Med en handlingsplan framme kommer fokus läggas på rätt saker i rätt tid.

ÄRENDEGENOMGÅNG

Syftet med en handlingsplan är att visa på vilka insatser som behöver genomföras både i närtid och på längre sikt för att kollektivtrafiken i området ska utvecklas i enlighet med de mål som är framtagna i kollektivtrafikplanen. Handlingsplanen redogör också för fastställandet av ett gemensamt arbetssätt som kontinuerligt och löpande kommer behöva förstärkas och förbättras mellan de ingående parterna, Västtrafik, Trollhättan stad och Vänersborgs kommun.

Arbetet har i huvudsak bedrivits enligt nedan:

1. Åtgärder som driver mot målen i kollektivtrafikplanen har tagits fram.
2. En ansvarig part har utsetts för att driva respektive åtgärd och en tidsplan har satts för när åtgärden bör vara klar.

3. En process har arbetats fram för hur arbetet framåt bör bedrivas och hur uppföljningen ska fungera.

Arbetet med att nå målen i Kollektivtrafikplanen är en kontinuerlig process som kommer kräva en hög grad av anpassningsbarhet och förmåga att hantera förändring. Att idag veta exakt vilka insatser som krävs för att nå målen till 2030 är svårt vilket gör att planen innehåller de aktiviteter som nu är identifierade, men det kan också tillkomma nya delar till planen i takt med att arbetet fortskrider.

Bilagt till rapporten återfinns alla de insatser som hittills bedömts ha störst möjlighet att skapa förflyttning mot de mål som finns i kollektivtrafikplanen. För varje åtgärd beskrivs bedömd nytta, prioritering samt vilken part som ansvarar för åtgärden.

//

Handlingsplan 2030 Trollhättan och Vänersborg

2021-10-05

Innehållsförteckning

Introduktion.....	3
Mål och syfte.....	4
Avgränsningar.....	4
Handlingsplanens framtagande.....	4
Handlingsplanen övergripande	5
Organisation.....	5
Stadstrafikforum	5
Trepårtssamverkan.....	5
Finansieringsformer	6
Klimatklivet	6
Stadsmiljöavtal.....	6
Regional infrastrukturplan	6
Parternas drifts och investeringsbudgetar	6
Beroenden - insatserna i plan i förhållande till varandra	7
Process, arbetssätt och uppföljning.....	7
Visualiserad process handlingsplan	7
Bilaga 1 Handlingsplan - nedan lista är rangordnad efter när utredningar bör genomföras.....	10

Introduktion

Trollhättan och Vänersborg planerar för att fortsätta växa vilket innebär att kollektivtrafiken behöver utvecklas. Syftet med att ta fram denna handlingsplan är att visa på vilka insatser som kommer krävas för att lyfta kollektivtrafiken i Trollhättan och Vänersborg till nästa nivå – att förverkliga den målbild som målas upp i Kollektivtrafikplan för Trollhättan och Vänersborg.

Coronapandemin har inneburit att vissa förändringar kan behöva göras i jämförelse med kollektivtrafikplanen som ligger till grund för arbetet. Vissa målsättningar som finns i kollektivtrafikplanen kommer därför behöva hanteras något annorlunda i kommande handlingsplan för att ligga i linje med nuvarande mål om att få kunder tillbaka till kollektivtrafiken.

Arbetet med att ta fram handlingsplanen har bedrivits av en arbetsgrupp med representanter från Västtrafik, Trollhättan och Vänersborgs kommun.

Handlingsplanen ska ses både som en plan med identifierade aktiviteter som behöver genomföras för att nå målen men också som ett levande dokument som beskriver ett arbetssätt som kan utvecklas och förfinas i takt med att åtgärder genomförs. För att realisera målen i kollektivtrafikplanen är det av största vikt att alla inblandande ställer sig bakom intentionen i den framtagna handlingsplanen. Vidare behöver också handlingsplanen utgöra underlag till respektive parts egna handlings- och utvecklingsplaner.

Uppdraget att utifrån kollektivtrafikplanen ta fram en Handlingsplan kommer från Stadstrafikforum för Trollhättan och Vänersborg.

I kollektivtrafikplanen har man identifierat ett antal kritiska framgångsfaktorer för att överbrygga gapet mellan nuläget för kollektivtrafiken och dess framtida behov. Utifrån dessa framgångsfaktorer ska förslag på fortsatta utredningar och insatser tas fram och konkretiseras i handlingsplanen. Följande framgångsfaktorer har identifierats.

- Kollektivtrafiken ska ta ett större ansvar för hela resan och utveckla smidiga bytespunkter både på landsbygden och i tätorterna.
- Kollektivtrafiken ska utvecklas med ett långsiktigt perspektiv i tydliga stråk.
- Service och byggnationer ska koncentreras till kollektivtrafikens bytespunkter.
- Kollektivtrafiken ska ha en enkel och tydlig huvudnätstruktur samt ett grundutbud med regelbunden trafik under hela trafikdygnet måndag till söndag.
- Arbetet med informationsinsatser för att förändra resvanor ska fortsätta och stärkas.
- Fordonsutvecklingen ska fortsätta.
- Kollektivtrafiken ska prioriteras där det är trångt om utrymme.
- Gena och effektiva körvägar som ger starka stråk och målpunkter ska skapas.

Stadstrafikforum och projektets styrgrupp (i form av resursägare) har godkänt att Treparsamverkan påbörjar arbetet med att realisera handlingsplanens aktiviteter.

Mål och syfte

Västra Götalandsregionen, Vänersborgs kommun, Trollhättans Stad och Västtrafik har arbetat fram och tagit beslut om en kollektivtrafikplan för stadstrafik i området Tvåstad, kollektivtrafikplan för Trollhättan och Vänersborg. I planen finns ett antal mål uppsatta för kollektivtrafiken, vilka ska vara uppnådda till år 2030.

Kollektivtrafiken i Trollhättan och Vänersborg upplevs som en bra produkt av invånarna, som i stort är mycket nöjda med busstrafiken. I förstudien inför kommande upphandling som avslutades i april 2020 så konstaterades det att de flesta kundsynpunkter som kommit in till Västtrafik i stor utsträckning gäller förare och förares beteenden. De synpunkter som berörde trafikutveckling handlar främst om förseningar, restid, turtäthet och linjesträckningar.

I framtagandet av kollektivtrafikplanen gjordes också en genomlysning kring vad som bör förbättras. Från kunder i Trollhättan önskades fler turer både vardagskvällar och helger, ökad trygghet, förbättrade och anpassade byten, fler turer i landsbygdstrafiken. Invånarna i Vänersborg vill ha fler turer till Göteborg, även helger, för att passa dem som arbetspendlar. De önskar också att kunna ta med cykel på tåget, att resecentrum blir en trygg plats, kortare restider, ett enklare biljettsystem samt lägre priser.

För att ta sig an de utmaningar som identifierats i kollektivtrafikplanen har de inblandade parterna på uppdrag av Stadstrafikforum kommit överens om att tillsammans ta fram en handlingsplan.

En partsgemensam handlingsplan skapar bättre förutsättningar för att samhällsutvecklingen och kollektivtrafiken sker samordnat och strukturerat, genom tidig samverkan. Med en handlingsplan framme kommer fokus läggas på rätt saker i rätt tid. Det långsiktiga målet med handlingsplanen är att säkerställa att kollektivtrafikens utveckling går i linje med Kollektivtrafikplan för Tvåstad 2030.

Avgränsningar

Handlingsplanen ska ge en helhetsbild över vilka större utredningar som är möjliga att påbörja och genomföra under tidsperioden 2020–2025. Större arbetsområden som ligger bortom 2025 lyfts också in i planen men beskrivs mer översiktligt eftersom dessa ligger för långt in i framtiden. Utredningarna ska vara kopplade till kollektivtrafikens strategiska utveckling i Trollhättan och Vänersborg. Regionbussar är inte en del av handlingsplanen men viktiga att beakta i kommande utredningar eftersom de trafikerar samma vägar och knutpunkter som stadstrafiken. Inte heller berörs järnvägsinvesteringar, men väl bytespunkter vid järnväg där annan kollektivtrafik ingår. Förvaltningskostnader (drift, underhåll och reinvestering) ligger utanför handlingsplanen. Trafikeringskostnader ingår inte heller i handlingsplanen.

Handlingsplanens framtagande

För uppdraget har en projektorganisation etablerats bestående av en styrgrupp, referensgrupp och arbetsgrupp. I arbetet har representanter från Trollhättan, Vänersborg, Västtrafik och Trafikverket deltagit.

Noterbart är att nuvarande operatör för avtalet Nobina inte deltagit i arbetet. Detta eftersom en ny upphandling pågår i området och det därmed kan utgöra en konkurrensfördel att ha deltagit i detta arbete vid ett eventuellt inlämnande av anbud. Trafikstart för det nya avtalet för Tvåstad sker i december 2022.

Handlingsplanen övergripande

Syftet med handlingsplanen är att visa på vilka insatser som behöver genomföras i närtid för att kollektivtrafiken i området ska utvecklas i enlighet med de mål som är framtagna i kollektivtrafikplanen. Handlingsplanen redogör också för fastställandet av ett gemensamt arbetssätt som kontinuerligt och löpande kommer behöva förstärkas och förbättras mellan de ingående parterna. Denna handlingsplan har huvudfokus på åren 2021-2025 men identifierade viktiga områden finns även med för åren 2025-2030 men är mer osäkra.

Arbetet med att nå målen i kollektivtrafikplanen är en kontinuerlig process som kommer kräva en hög grad av anpassningsbarhet och förmåga att hantera förändring. Att idag veta exakt vilka insatser som krävs för att nå målen i kollektivtrafikplanen till 2030 är svårt vilket gör att planen som presenteras ska ses som större arbetspaket som behöver konkretiseras och brytas ner i mindre utredningar. I takt med att ny kunskap tillförs från utredningarna kan det också tillkomma nya delar till planen i takt med att arbetet fortskrider.

Handlingsplanen ska därmed inte ses som en plan som är den slutgiltiga lösningen för att nå effektmålen som utpekats i kollektivtrafikplanen utan snarare som en plan över vilka aktiviteter som i närtid behöver hanteras för att ta sig mot målen och hur arbetet framöver bör bedrivas.

Organisation

För att kunna genomföra aktiviteterna i handlingsplanen krävs det att samtliga parter ställer sig bakom planen och hur arbetet är tänkt att bedrivas framåt. Det måste också finnas en förståelse och acceptans för att det krävs arbetstid, medel och investeringar för att genomföra aktiviteterna och nå målen i kollektivtrafikplanen. Arbetet kommer löpande behöva förankras in i den egna organisationen.

Stadstrafikforum

Stadstrafikforum är forumet för det samverkansavtal som finns mellan Västra Götalandsregionen (VGR), Västtrafik samt Trollhättan och Vänersborgs kommun.

Stadstrafikforum har en rådgivande roll och har även ett ansvar att kommunicera handlingsplanen och samordna den med andra uppdrag inom respektive organisation som parterna företräder samt att förmedla synpunkter från dessa. Forumet tar inga beslut och har ingen budget, varför resurser och kostnader för utredningar och åtgärder måste förankras i respektive organisation.

Stadstrafikforum består av politiker från Västra Götalandsregionens Kollektivtrafiknämnd, Vänersborgs och Trollhättans Stad och Västtrafik. Tjänstepersoner från respektive organisation deltar också på mötena.

Trepartssamverkan

Trepartssamverkan föreslås äga handlingsplanen. Trepartssamverkan ansvarar för arbetet med att följa upp effektmålen som är identifierade i kollektivtrafikplanen och att sammanställa årsuppföljning till Stadstrafikforum.

Trepartssamverkan består av tjänstepersoner från Västtrafik, respektive kommun och aktuell utförande trafikoperatör. I skrivande stund är inte denna part tilldelad men beräknas bli det till denna plan ska börja arbetas med. Västtrafik är den sammankallande parten till forumet men ansvaret för att genomföra aktiviteter i plan vilar på alla parter.

Trepartssamverkan ska redovisa sitt arbete och framfart till Stadstrafikforum vid varje mötestillfälle (för närvarande två gånger per år) och visa att man har progress i arbetet.

Gruppen planerar att träffas mellan 4 gånger per år för att följa upp arbetet med planens framskridande och få framfart i det gemensamma arbetet.

Finansieringsformer

I detta kapitel presenteras exempel på finansieringsformer för de större investeringarna i kollektivtrafiken.

Flertalet av de förslag på investeringar som redovisas i kollektivtrafikplanen för Tvåstad är idag inte finansierade vilket kräver förhandlingar mellan parterna samt tillskjutande av medel från olika finansieringskällor. Både kostnader i form av utredningsmedel för att arbeta vidare med handlingsplanen och beslut av investeringar i infrastruktur av olika karaktär kräver samfinansiering för att kunna realiseras. I denna handlingsplan finns det främst skattningar för timmar avseende utredningskostnader då inga större beslutade gemensamma investeringar ännu är aktuella.

Det finns olika alternativ att ansöka om extern finansiering av tex infrastrukturåtgärder för kollektivtrafik eller hållbara innovationer för att åstadkomma förändringar i kollektivtrafiken. Nedan nämns ett antal alternativ som kan bli aktuella för handlingsplanen i Tvåstad.

Klimatklivet

Klimatklivet är ett investeringsstöd till lokala eller regionala åtgärder som minskar utsläppen av koldioxid och andra gaser som påverkar klimatet. Klimatklivet är en del av regeringens satsning på klimatfrågorna. Stödnivå för kommuner uppgår till max 50%. Man kan bland annat söka stöd för infrastruktur för cykel och kollektivtrafik, laddstationer och fossilfri busstrafik. Ansökan görs genom länsstyrelsen.

Stadsmiljöavtal

Syftet med dessa medel är att skapa förutsättningar för att en ökad andel persontransporter i städer ska ske med kollektivtrafik. Kommuner kan söka och få medfinansiering på upp till 50% och ansökan görs via Trafikverket. Medfinansieringen betalas ut varje år baserat på nedlagda kostnader och det finns också möjlighet att få hälften av det beviljade stödet utbetalt i förskott. Anslaget årligen är på ca 1 miljard kronor per år fram till 2029. Kommunen eller regionen som söker stöd för viss åtgärd förväntas genomföra motprestationer som också bidrar till en ökad andel hållbara transporter eller ökat bostadsbyggande. Dessa ska också vara färdigställda år 2029 (gäller ej för bostadsbyggnationer).

Regional infrastrukturplan

I regional infrastrukturplan 2018–2029 för Västra Götaland finns medel avsatta för statlig medfinansiering till kollektivtrafikåtgärder. Här skiljer man på insatser på över eller under 25 miljoner. För investeringar som är på högre belopp än 25 miljoner så ansöker man vart fjärde år och dessa objekt ska då namngivas. För insatser som beräknas kosta under 25 miljoner kan dessa ansökas om årligen på våren för året efter. En förutsättning för att få loss medel för insatser under 25 miljoner på kommunalt vägnät är att insatserna är i genomförandefas. För insatser som ligger på statligt vägnät kan emellertid ersättning ges för fortsatta utredningskostnader.

Infrastrukturplanerna revideras normalt vart fjärde år. Det är regeringen som initierar revidering genom direktiv till de regionala planupprättarna (i vårt fall Västra Götalandsregionen). Processen med att nominera in kollektivtrafikobjekt till planrevideringen hanteras av Västtrafik i samverkan med berörda kommuner.

År 2020 gjordes den senaste nomineringen i infrastrukturplanen för perioden 2022-2025. Vänersborg gjorde ingen ansökan för planperioden. Trollhättan ansökte för 2021 om medfinansiering för två objekt. Det gällde tillgänglighetsanpassning av två hållplatser, Håjums begravningsplats och Nils Ericsonsgymnasiet.

Parternas drifts och investeringsbudgetar

Grunden för finansieringen av handlingsplanens utredningar och investeringar utgår från parternas ordinarie drifts- och investeringsramar. Detta kräver att överenskomna åtgärder hanteras inom ramen för parternas ordinarie budget- och planeringsprocesser. Utöver redovisade finansieringskällor nedan behöver respektive

part aktivt arbeta med att söka ytterligare extern finansiering för sin del av åtagandet, exempelvis via EU-bidrag, exploateringsbidrag eller andra partnerskap.

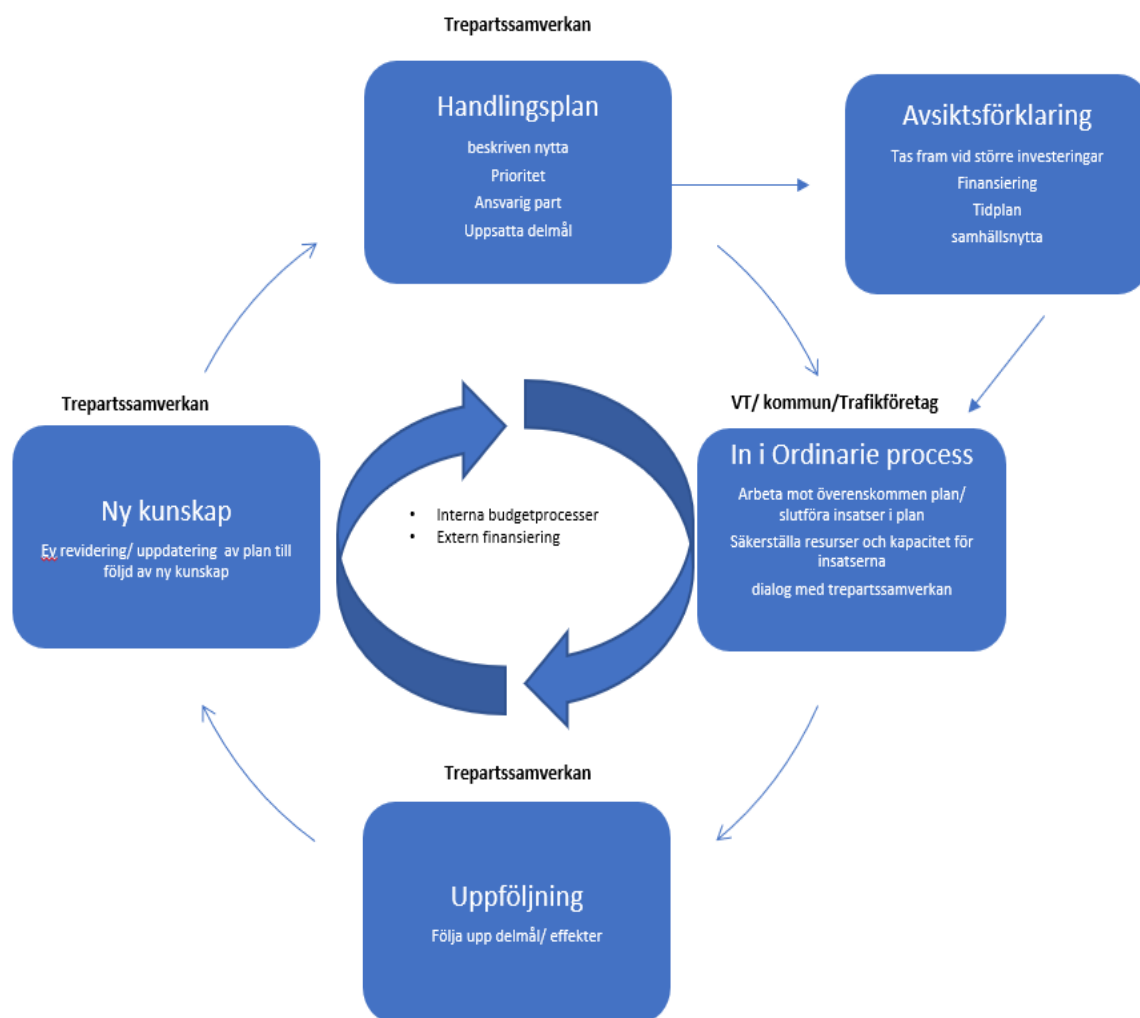
Beroenden - insatserna i plan i förhållande till varandra

De valda insatserna i planen bedöms inte ha en större inverkan på varandra vilket möjliggör att de till stor del kan drivas som separata projekt. Detta innebär att de som är högst prioriterade kan starta parallellt så länge resurser finns till förfogande. I takt med att planen uppdateras är det dock viktigt att göra en avvägning om vilka insatser som behöver starta före andra för att komma vidare.

Process, arbetssätt och uppföljning

Visualiserad process handlingsplan

Arbetet ska följa nedanstående process så långt det är möjligt. Fokus ska ligga på anpassningsbarhet. Processen beskrivs mer utförligt nedan.

Nedan beskrivs processen övergripande.

Steg 1 **Handlingsplan.**

I själva planen återfinns alla de insatser som hittills bedömts ha störst möjlighet att skapa förflyttning mot effektmålen. Beskriven nytta framgår, prioritering, samt en ansvarig part finns tillsatt.

För varje identifierat större arbetsområde ansvarar Trepårtssamverkan för att ta fram vilka kritiska frågeställningar inom arbetsområdet som behöver utredas i ett första skede. I många fall är utredningarna av den karaktären att det inte är självklart vilken typ av åtgärd som bör implementeras. Enklare åtgärdsvalsstudier eller liknande kan då behövas göras i ett inledande skede för identifiera exempelvis kring vilken typ åtgärd som bör vara lämplig. I ett sådant arbete kan Trafikverkets fyrstegsprincip vara ett lämpligt verktyg för att hitta rätt nivå av insats.¹ Genom att analysera problemen noggrant ges en större möjlighet att skapa synergieffekter i transportsystemet.

Steg 2 **In i ordinarie process.**

Efter trepartssamverkans prioritering utförs arbetet som krävs i ordinarie process hos respektive part. Vem som ska involveras hos respektive part avgörs från fall till fall och enskilda utredningar kan ibland kräva konsultstöd och i vissa fall stödjas av respektive linje. Det är viktigt här att resurser och tid finns till förfogande att arbeta med planen för att kunna realisera målen i kollektivtrafikplanen. Trepårtssamverkan får här hålla sig uppdaterad med hur arbetet i respektive linje fortskrider. Förutsättningar för ekonomin ska under hela processen vara en viktig faktor i avvägningen om en insats ska göras eller inte. Handlingsplanen förväntas kräva stor insats av respektive part för att nå ett förverkligande. Detta innebär också att för vissa specifika åtgärder och utredningar så kan specifika roller behöva tillsättas till respektive delprojekt. Exempel på detta kan vara affärsutvecklare och trafikstrateger eller trafikanalytiker från Västtrafik eller hållbarhetsanalytiker/hållbarhetstrateger från respektive kommun.

Steg 2 **Avsiktsförklaring.**

En avsiktsförklaring kan tas fram i fall där insatserna är kopplade till större investeringar, eller där en part önskar en avsiktsförklaring inför ett investeringsbeslut i den egna organisationen. Trepårtssamverkan ansvarar för att driva att en sådan tas fram.

Vid en framtagen avsiktsförklaring bör det även ha genomförts en samhällsekonomisk analys. En avsiktsförklaring bör också tas fram som är en överenskommelse som innehåller följande.

- Insatsen ska vara tydligt avstämd med alla parter
- Tydligt beskriven värdeskapande nytta (samhällsekonomisk kalkyl)
- Uppskattad tidplan
- Idé om finansiering
- Ansvar för genomförande av åtgärd

Steg 4 **Uppföljning av plan**

Under denna punkt genomför Trepårtssamverkan en uppföljning tillsammans med utförande part om hur arbetet med vald insats har förflutit. En övergripande uppföljning mot målen i kollektivtrafikplanen och troliga förklaringar till resultatet sker varje år i en statusrapport. I samband med det görs en beskrivning av nuläget i arbetet med handlingsplanen. Uppföljningen redovisas också inom respektive organisation via respektive part i Trepårtssamverkan. Det ska poängteras att nyttan eller resultatet av implementeringarna inte alltid är synliga innevarande budgetår, utan att de stora nyttorna är kopplade till mer långsiktiga samhällsnyttor.

¹ <https://www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/Planerings--och-analysmetoder/fyrstegsprincipen/>

Steg 5 Ny kunskap

I takt med att arbetet fortskrider kan de föreslagna insatserna ändras antingen i karaktär eller omfattning. Likaså kan det tillkomma nya idéer till följd av att mer kunskap tillkommer om kollektivtrafiken i båda kommunerna lokalt. Därför ingår ett steg i processen som handlar om att planen ses över och kompletteras när så krävs. Detta görs av Trepårtssamverkan. Gruppen ska föra mötesanteckningar från varje möte där framfart för respektive aktivitet redovisas. Planen kommer behöva uppdateras löpande framåt. Västtrafik är sammankallande part för Trepårtssamverkan.

Bilaga 1 Handlingsplan - nedan lista är rangordnad efter när utredningar bör genomföras.

Nr	Insatser som behöver arbetas med.	Bakgrund till varför insats behövs	Berörd kommun	Ansvarig part	Bör slutföras	Mål i kollektivtrafikplanen	Timmar
1	Elektrifiering av stadsbusstrafiken.	Två ändhållplatser samt busshållplatser förbereds för laddning av elbuss i Trollhättan. I Vänersborg pågår också ett arbete.	Trollhättan Vänersborg	Trollhättans stad i samverkan med Västtrafik och bussentreprenör.	2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären, • Kvalitetsmål för människan i staden • Kvalitetsmål för stadens struktur. 	Estimeras ej. Drivs i linjen
2	Hållplatsåtgärder i samband med införandet av ledbuss på linje 24.	Busshållplatser behöver uppdateras och plattformar förlängas. Totalt finns 64 lägen på linjen. Ca 20 behöver byggas om inför trafikstart i december 2022. Genomförs med medfinansiering från TRV.	Trollhättan	Trollhättans Stad i samråd med Västtrafik	December 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären • Kvalitetsmål för stadens struktur 	Estimeras ej. Drivs i linjen.
3	ta fram en större provåkarkampanj i samband med igångsättandet av det nya trafikavtalet	I samband med uppstarten av det nya Trafikavtalet avses en större provåkarkampanj genomföras.	Båda kommunerna	Västtrafik	2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären. 	20-30h
4	Utredning för hållbar mobilitet i utbyggnadsområdet Vårvik.	Attraktiv kollektivtrafik är en förutsättning när det planeras för nya bostäder i området. Det är satta låga parkeringstal i området vilket kräver bra alternativ till eget ägande av bil. Ett demoprojekt planeras för att hitta nya innovativa mobilitetslösningar. Men kommunikation, gemensamt kommun/Västtrafik kring kollektivtrafikutbudet är även viktigt för Vårvik oavsett om demoprojektet blir av eller inte.	Trollhättan	Trollhättans Stad i samråd med Västtrafik	2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären 	40 -60h

5	Mindre trängsel på linje 21 Innovatum -Resecentrum med hjälp av insatser som avlastar linjen t ex cykelpool eller liknade.	Resecentrum- Innovatum är ett viktigt stråk. Linje 21 hade ca 453 000 resenärer under 2020. Västtrafik har studerat frågan om linjens störningskänslighet i förstudien inför upphandling men konstaterat att det blir svårt att lösa frågan med att dra om linjen. Andra påverkans- och mobilitetsinsatser skulle kunna göras för att underlätta. Det planeras för en cykelpool som kan komplettera kollektivtrafiken i stråket. I det arbetet kan Västtrafik bidra med kommunikationsinsatser.	Trollhättan	Trollhättans Stad i samråd med Västtrafik.	2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären. 	30h-60h
6	Utreda konsekvenser och linjenäts- och hållplatstäckning vid förändrat utbud i dec 2022.	En utredning behöver göras med hänsyn till barn, funktionshinder och äldres perspektiv för att se om dessa gruppers behov tillgodoses. Exempelvis ny linjesträckning i samband med ny bro över älven och borttagande av servicelinjer. Utredning kan med fördel även ske genom dialog med allmänheten.	Trollhättan	Västtrafik i samverkan med Trollhättans stad	2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären. 	100 -200h
7	Utveckling av det nya bostadsområdet Hults höjd	500 nya bostäder planeras i området Hults höjd. Utpakat i Översiktsplan och arbete med planprogram pågår.	Trollhättan	Trollhättan Stad i samråd med Västtrafik	2021	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären. 	5-10h
8	Utreda möjligheter för kollektivtrafikförsörjning till Hälltorps gård, Alingsåker och Lärketorpet och Halltorp.	Det nya bostadsområdet Hälltorps gård är nu färdigställt med över 100 hushåll. Infrastruktur för buss med vändslinga finns på plats men trafikeringen är mycket begränsad. Alingsåker pågår utbyggnation av ett nytt bostadsområde. Ett nytt bostadsområde med skola är under utbyggnad i Lärketorpet, 130 bostäder.	Trollhättan	Västtrafik i samråd med Trollhättan Stad.	2021	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären. 	5-10h

		Vid Halltorp, öster om Kronogården och järnvägen, tillkommer ca 100 bostäder.					
9	Utred förbättringsåtgärder vid Trollhättans resecentrum.	Nuvarande trafikoperatör Nobina har framfört att det finns problem kring framkomlighet vid cirkulationsplatsen. i högtrafik skapas stopp i trafiken från två håll. Både från resecentrum mot centrum och från Kungsporten/Elfhögsgatan mot centrum. Arbeta behöver göras för att åstadkomma förbättringar	Trollhättan	Trollhättan Stad	2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären • Kvalitetsmål för människan i staden 	
10	Utreda upplevd problematik avseende framkomlighet i stadstrafiken för båda kommunerna.	<p>Ett antal större korsningar i båda kommunerna har framkomlighetsproblem för kollektivtrafiken. En grundlig analys behöver genomföras kring varför dessa problem finns och därefter bör insatser fastslås. För Trollhättan har Torggatan/Drottninggatan identifierats som en problematisk punkt. Utöver det har även diskussioner först över kollektivtrafikens framkomlighet på E45/Kungsportsvägen, E45/Tunhemsvägen och E45/Gårdhemsvägen.</p> <p>Trafikverket har gjort insatser för både Kungsportsvägen och Tunhemsvägen men problem för kollektivtrafiken kvarstår.</p> <p>För Vänersborg har Edsvägen/Gropbrovägen och Edsvägen/Belfragegatan nämnts. Men även planskild korsning vid Öxneredsvägen har noterats som platser med problem som behöver utredas ur ett helhetsperspektiv.</p>	Båda kommunerna	Västtrafik och entreprenör i samråd med respektive kommun och Trafikverket	2023-2025	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären • Kvalitetsmål för människan i staden. 	200 -300h

11	Samverkan kring kollektivtrafikförsörjning i tidiga planeringsskeden för i första hand bostäder men även annan stadsutveckling.	Önskemål finns från kommunens sida att Västtrafik medverkar vid planbesked, planprogram etc i tidiga skeden, redan när planbesked lämnas.	Båda kommunerna	Båda kommunerna och Västtrafik	2021 och framåt	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären, • Kvalitetsmål för människan i staden • Kvalitetsmål för stadens struktur 	Estimeras ej
12	Arbeta med mobility management för att förändra vanor och beteenden kring hållbart resande i båda kommunerna.	<p>Mobility management är ett koncept för att främja hållbara transporter och påverka bilanvändningen genom att förändra resenärers attityder och beteenden. Det kan även handla om ekonomiska incitament som parkeringsavgifter. Mobility management handlar om att göra det enkelt och attraktivt att gå, cykla och åka kollektivt. Genom att underlätta för dessa färsätt och arbeta med mobility management ges större möjligheter för olika grupper att använda transportsystemet och skapar dessutom förutsättningar för ett mer jämlikt och jämställt resande i framtiden. Det ger även vinster för samhället i form av lägre utsläpp, minskat buller, bättre trafiksäkerhet och mer tillgänglig yta för att skapa attraktiva stadsmiljöer. I samhällsplaneringen kan mobility management användas för att påverka utformningen av bebyggelse och infrastruktur så att de stödjer ett hållbart resande.</p> <p>Västtrafik tillsammans med både Trollhättan och Vänersborg bör löpande planera aktiviteter och insatser som stödjer mobility management åtgärder. De ekonomiska</p>	Båda kommunerna	Västtrafik och kommunerna.	2021 och framåt	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären, • Kvalitetsmål för människan i staden • Kvalitetsmål för stadens struktur. 	

		förutsättningarna för större satsningar inom mobility management bör beaktas.					
13	Undersök behovet av bussdepåer i samband med nya upphandlingar.	<p>Västtrafiks målbild för bussdepåer innebär en inriktning att Västtrafik ska ha rådighet över bussdepåer i de fem pendlingsnaven i regionen, där stadstrafikområdena Trollhättan – Vänersborg ingår. Målbilden förtydligar att Västra Götalandsregionen i första hand ska äga bussdepåer och i andra hand att Västtrafik ska hyra bussdepåer.</p> <p>Med utgångspunkt i denna målbild behöver Västtrafik, tillsammans med Västfastigheter, i samråd med Vänersborg undersöka behovet långsiktigt, hur stort behovet av nya bussar kan bli i takt med att befolkningen i kommunen ökar på sikt. Detta kan föranleda behov av ny bussdepå.</p> <p>Alla bussdepåer för stadstrafik, samt även de andelar av landsbygdstrafik som kommer att vara el-drivna, ska framgent kunna hantera eldrivna bussar och ha laddningsmöjligheter på depåerna.</p>	Vänersborg	Västtrafik	2022-2024	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för stadens struktur 	100 h
14	Utred kollektivtrafikens försörjning till området Öxnered/ Skaven	<p>Detaljplanen för Skaven och del av Öxnered har vunnit laga kraft under 2020. Områdets nordvästra delar nås via två plankorsningar. Den ena leder till bebyggelse på Skaven och den andra till bebyggelse i Öxnered. Det blir viktig i den</p>	Vänersborg	Vänersborg i samråd med Västtrafik	2023	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären, • Kvalitetsmål för människan i staden • Kvalitetsmål för stadens struktur 	8-10h

		kommande planeringen att studera hur kollektivtrafiken kan bättre få tillkomst till det nya området.					
14	Utredning av byteshållplats vid Överby köpcenter.	Behov finns av ny byteshållplats på Överby i samband med kommande utbyggnadsetapp för köpcentret. Byteshållplatsen är identifierad i översiktsplanen från 2008 och 2013. Med en knutpunkt på Överby underlättas arbetspendlandet till Trollhättans stora verksamhets- och handelsområden.	Trollhättan Stad Vänersborg	Trollhättans Stad och Vänersborg i samråd med Västtrafik	2024-2027	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären, • Kvalitetsmål för människan i staden • Kvalitetsmål för stadens struktur. 	För långt fram i tiden. Estimeras ej.
15	Utveckling av området Onsjö södra	Ett annat av kommunens större framtida utbyggnadsområden för nya bostäder är Södra Onsjö. I Vänersborgs översiktsplan från 2017 nämns planer på en ny huvudgata i området för att förbättra möjligheterna för busstrafiken. Området finns inte med i nuvarande bostadsförsörjningsprogram som gäller fram till 2025. Området kan dock bli aktuellt därefter. Då behövs översyn av trafiken till området göras.	Vänersborg	Vänersborg kommun	2027-2030	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för människan i staden • Kvalitetsmål för stadens struktur 	För långt fram i tiden. Estimeras ej.
16	Utred om metrobusskonceptet kan appliceras mellan Trollhättan och Vänersborg i en framtid	Dagens trafik mellan städerna är aningen långsam och på sikt med ökad arbetspendling skulle det finnas en potential för att ha en annan typ av trafik mellan städerna. En utredning kring området samt förutsättningar behöver studeras. En sådan utredning kan exempelvis jämföra mot möjligheterna med tågtrafik, och hur buss kan komplettera tåget.	Trollhättan Stad Vänersborg	Västtrafik	2023	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för människan i staden • Kvalitetsmål för stadens struktur 	För långt fram i tiden. Estimeras ej.

17	Nybyggnation av området Holmängen. Kollektivtrafiken i detta område behöver bevakas löpande	Totalt 700 bostäder planeras i detta område. Även lyft av Vänersborgs kommun i förstudien som ett område som behöver bevakas framåt om ytterligare förstärkning av trafik kan komma att behövas.	Vänersborg	Västtrafik	2023	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för människan i staden • Kvalitetsmål för stadens struktur 	För långt fram i tiden. Estimeras ej.
18	Bevaka kollektivtrafikens behov vid Vargön.	Vargön är ett utpekat område i fördjupad översiktsplan för Vänersborg (2017) Området kring tågstationen behöver rustas upp ordentligt. En förutsättning för att få till en bra lösning är en planskild korsning för trafiken längs Nordkroksvägen. Möjligheter finns att förtäta kring stationsområdet och skapa bättre kopplingar till centrum och busstrafik.	Vänersborg	Vänersborg kommun	2025	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenären. • Kvalitetsmål för människan i staden 	För långt fram i tiden. Estimeras ej.
	Utred kollektivtrafikens behov vid Norra Katrinedal	Norra Katrinedal är ett område som är utpekat i fördjupad översiktsplan för Vänersborg (2017). Området ska förtätas på sikt och nya bostäder planeras. Detta kommer öka behovet av kollektivtrafik	Vänersborg	Västtrafik i samråd med kommun	2026	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för människan i staden • Kvalitetsmål för stadens struktur 	För långt fram i tiden. Estimeras ej.
19	Utredning för att kartlägga potentialen för nya knutpunkter för kollektivtrafiken vid NÄL, Sylte.	Trollhättans översiktsplan från 2013 presenterar olika ambitioner kring kollektivtrafikens utveckling på lång sikt. Med en knutpunkt på Överby underlättas arbetspendlandet till Trollhättans stora verksamhets- och handelsområden. En bytespunkt, i närheten av NÄL, underlättar för arbetspendling. Med en knutpunkt på Sylte underlättas bussbyten för passagerare i de södra stadsdelarna.	Trollhättan Stad	Västtrafik i samråd med Trollhättans Stad och Vänersborg	2030	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsmål för resenär • Kvalitetsmål för människan i staden • Kvalitetsmål för stadens struktur 	För långt fram i tiden. Estimeras ej.